

Τροχαΐα άτυχήματα με παιδιά.

Σπυριδούλα Παπανικολάου, MSc

Νοσηλεύτρια Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ύγείας (Π.Φ.Υ.)

Σύμφωνα με τη Γενική Συνέλευση του Όργανισμού Ήνωμένων Έθνών (Ο.Η.Ε.), πάνω από 186.000 παιδιά χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο από τροχαΐα άτυχήματα, ενώ υπάρχουν χιλιάδες άλλα που τραυματίζονται σοβαρά. Τα στοιχεία του Παγκόσμιου Όργανισμού Ύγείας (Π.Ο.Υ) δείχνουν ότι οι τραυματισμοί από τροχαΐα συγκαταλέγονται ανάμεσα στις 4 πρώτες αιτίες παιδικής θνησιμότητας για ηλικίες άνω των 5 ετών, ενώ είναι η πρώτη αίτια θνησιμότητας για ηλικίες 14-17 ετών.

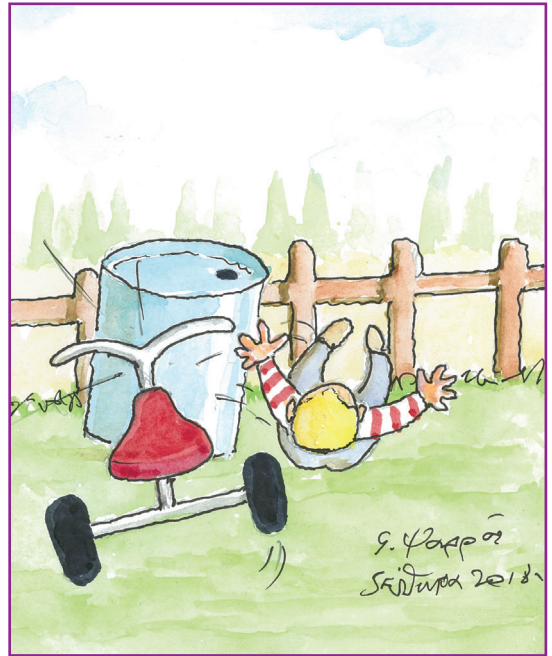
Ο Π.Ο.Υ., βασιμμένος στα στοιχεία που προαναφέρθηκαν διαμόρφωσε οδηγίες προς την κατεύθυνση αυτή, με τίτλο: «Οί 10 Στρατηγικές για την ασφάλεια των παιδιών στο δρόμο».

Σημαντικό είναι, στο πλαίσιο των εν λόγω στρατηγικών του Π.Ο.Υ., να δοθεί έμφαση στη διαμόρφωση ασφαλών οδικών δικτύων και λοιπών υποδομών, που σχετίζονται με σχολικές μονάδες, με χώρους έμπορικης χρήσης (καταστήματα, έμπορικά κέντρα, λαϊκές αγορές, κ.λπ.), πλατείες, πεζόδρομους, παιδικές χαρές, παραλίες (πλάζ, άναψυκτήρια, άνοικτους παιδότοπους), χώρων άναψυχής κ.ά., όπου ή αύξημένη κίνηση πεζών, καταναλωτών, παραθεριστών οδηγεί στην αύξηση των άτυχημάτων. Είναι άπαραίτητο να δίνεται έμφαση στην άπαγόρευση χρήσης κινητών τηλεφώνων, φορητών συσκευών μουσικής με χρήση άκουστικών κατά την όδήγηση, καθώς και αντίστοιχη άποφυγή χρήσης αυτών από παιδιά και ένήλικους πεζούς, γεγονός που έλαττώνει την προσοχή και την έγρήγορη για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Ιδίαιτερα, τονίζεται, ή σημασία τής προσεκτικής οδικής συμπεριφοράς όδηγών και πεζών, σε περιοχές που είναι άγνωστες, π.χ. προορισμοί διακοπών, όπου φυσικά, τεχνητά και άλλα έμπόδια, που άποτελούν άνθρώπινα δημιουργήματα, έγείρουν σοβαρούς κινδύνους ασφάλειας. Έπιτακτική είναι ή χρήση κατάλληλων ένδυμάτων, που άναδεικνύουν την παρουσία των όδοιπόρων κατά τις νυχτερινές ώρες, ώστε αυτοί να άνιχνεύονται έγκαίρως από τους όδηγούς.

Η άναφορά των Στρατηγικών του Π.Ο.Υ. γίνεται στις ακόλουθες παραμέτρους:

1. Έλεγχος ταχύτητας. Άποτελεί καθοριστικό παράγοντα κινδύνου, κυρίως στα θανατηφόρα τροχαΐα άτυχήματα. Συνεπώς, συνιστάται μείωση τής ταχύτητας σε δρόμους κοντά σε σχολεία και κατοικίες, έπιβάλλοντας κατάλληλα όρια ταχύτητας (30 χλμ/ώρα), φωτεινούς σηματοδότες, κυκλικούς κόμβους και "σαμαράκια".

2. Περιορισμός τής όδήγησης υπό την έπήρεια άλκοόλ.

Ένας μεγάλος κίνδυνος για τα παιδιά, ως πεζοί, για ποδηλάτες αλλά και έπιβάτες είναι όταν οι όδηγοί είναι υπό την έπήρεια του άλκοόλ. Η κατανάλωση άλκοόλ αυξάνει όχι μόνο την πιθανότητα οδικού άτυχήματος, αλλά και την πιθανότητα τόν λόγω άτυχημα να καταλήξει σε θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό. Κατά συνέπεια, συνιστάται μείωση των έπιτρεπόμενων όριων οίνοπνεύματος στον όργανισμό κατά την όδήγηση, αυστηρότερο νομοθετικό πλαίσιο και ένισχυση των έλέγχων.

3. Χρήση προστατευτικού κράνους για ποδηλάτες και μοτοσικλετιστές. Για τα παιδιά ποδηλάτες, ή χρήση προστατευτικού κράνους είναι ή πιο άποτελεσματική μέθοδος μείωσης του κινδύνου κρανιακών κακώσεων. Άντίστοιχα, για τους μοτοσικλετιστές, ή κατάλληλη χρήση κράνους μειώνει τόν κίνδυνο θανάτου κατά 40% και τόν κίνδυνο σοβαρού τραυματισμού στο κεφάλι κατά 70%. Έπομένως, προτείνεται ή έπιβολή και ή άυστηρή έφαρμογή κανόνων για τη χρήση κατάλληλου προστατευτικού κράνους άνά ηλικιακή όμάδα, ή έφαρμογή διεθνών άναγνωρισμένων κατασκευαστικών προτύπων που διασφαλίζουν την ασφάλεια των παιδιών, ή έκπαίδευση των γονέων σχετικά με τη χρήση κράνους και ή ένισχυση τής διαθεσιμότητας και τής πρόσβασης (μέσω

οικονομικής ενίσχυσης) στον κατάλληλο εξοπλισμό.

4. Χρήση κατάλληλων συστημάτων ασφαλείας για παιδιά στο αυτοκίνητο. Για καλύτερη προστασία των παιδιών στο αυτοκίνητο συνιστάται η χρήση ειδικών παιδικών καθισμάτων και ζωνών ασφαλείας και η σχετική ενημέρωση-ευαισθητοποίηση, καθώς και εκπαίδευση των γονέων για το θέμα αυτό.

5. Ενίσχυση τής ορατότητας των παιδιών, αλλά και τής αναγνώρισής τους από τους οδηγούς. Ή σχετικά μικρή σωματική διάπλαση των παιδιών τά καθιστά εύαλωτα σε τροχαίες συγκρούσεις, καθώς συχνά δυσκολεύονται να δουν στο δρόμο, αλλά και να γίνονται αντιληπτά από διερχόμενους οδηγούς. Για τὸ λόγο αὐτὸ συνιστώνται μέτρα βελτίωσης τής ορατότητας, ὅπως χρήση ἀνταντακλαστικῶν ταινιῶν, ἀνοιχτόχρωμη ἐνδυμασία, χρήση προβολέων σὲ ποδηλάτα καὶ βελτίωση τοῦ φωτισμοῦ τῶν δρόμων.

6. Βελτίωση ὁδικῶν ὑποδομῶν. Παραδοσιακά, οἱ ὁδικῆς ὁδοὶ κατασκευάστηκαν πρωτίστως μὲ γνώμονα τὴν ἐξυπηρέτηση καὶ τὴν ἀπρόσκοπη κυκλοφορία μηχανοκίνητων ὀχημάτων, χωρὶς ἰδιαίτερη φροντίδα γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν πεζῶν, ἀλλὰ καὶ γενικότερα τὶς ἀνάγκες τῶν κοινοτήτων τὶς ὁποῖες διασχίζουν. Κατὰ συνέπεια εἶναι ἀναγκαῖες οἱ τροποποιήσεις, ὅπως ἡ ἐγκατάσταση «φυσικῶν» μέτρων (π.χ. φωτεινοὶ σηματοδότες, κυκλικὸι κόμβοι κ.τ.λ.), ὁ διαχωρισμὸς τῶν διαφορετικῶν χρήσεων κυκλοφορίας (π.χ. δημιουργία ποδηλατοδρόμων, ἀνύψωση τῶν πεζοδρομίων γιὰ καλύτερη προστασία τῶν πεζῶν καὶ ἐγκατάσταση διαχωριστικῶν νησίδων μεταξὺ ἀντίθετων ρευμάτων κυκλοφορίας), ἡ καθιέρωση ἐιδικῶν ζωνῶν κυκλοφορίας κοντὰ σὲ σχολεῖα, μὲ χαμηλὰ ὄρια ταχύτητας καὶ εἰδικὰ σημεῖα διέλευσης πεζῶν, καὶ ἡ ἐπένδυση σὲ ἀσφαλὴ μέσα μαζικῆς μεταφορᾶς.

7. Κατάλληλος σχεδιασμὸς ὀχημάτων καὶ ἡ χρήση ἐιδικῶν ὑλικῶν καὶ συστημάτων ασφαλείας μποροῦν νὰ ἐνισχύσουν τὴν ἀσφάλεια τῶν παιδιῶν τόσο ἐντὸς ὅσο καὶ ἐκτὸς ὀχήματος, ἀλλὰ καὶ νὰ συμβάλουν στὴν ἀσφάλεια ποδηλατῶν καὶ μοτοσικλετιστῶν. Ἐνδεικτικὰ, ἀναφέρεται ἡ ἐγκατάσταση συστή-

ματος μὲ κάμερες καὶ ἀνιχνευτὲς γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ μικρῶν ἀντικειμένων καὶ ἡ κατασκευή ἀμαξωμάτων μὲ ὑψηλὴ ἰκανότητα ἀπορρόφησης ἐνέργειας κατὰ τὴν πρόσκρουση.

8. Μείωση κινδύνων γιὰ νέους οδηγούς. Οἱ νέοι, ἄπειροὶ ὁδηγοὶ ἀντιπροσωπεύουν ἓνα μεγάλο ἀριθμὸ στὶς τροχαῖες συγκρούσεις παγκοσμίως. Σὲ αὐτὸ τὸ γεγονὸς συμβάλλουν παράγοντες ὅπως ἡ ὑπερβολικὴ ταχύτητα, ἡ χρήση ἀλκοὸλ ἢ ναρκωτικῶν καὶ ἡ χρήση κινητῶν τηλεφῶνων κατὰ τὴν ὁδήγηση. Ἔτσι, προτείνεται ἓνα αὐστηρότερο νομοθετικὸ πλαίσιο, πρὸ ἀυστηρῆ ἐφαρμογῆ τοῦ Κώδικα Ὁδικῆς Κυκλοφορίας μὲ μηδενικὴ ἀνοχὴ σὲ παραβάσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ προγραμμάτων εἰδικὰ γιὰ ἄπειρους οδηγούς, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὁποίων, οἱ νέοι ὁδηγοὶ ἀποκοτῶν σταδιακὰ καὶ μὲσφ παρακολούθησης πλήρη προνόμια ὁδήγησης.

9. Παροχὴ κατάλληλης φροντίδας σὲ τραυματισμένα παιδιά. Ἡ ἐνίσχυση τῆς ὑγειονομικῆς περιθαλψῆς καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν ἀποκατάστασης, ἀποτελεῖ γενικότερα τὴν πρὸ ἀποτελεσματικῆς προσέγγιση γιὰ τὴν καλύτερη ἀποκατάσταση τῶν τραυματιῶν ἀπὸ τὶς τροχαῖες συγκρούσεις. Παράλληλα, ὅμως, προτείνονται στοχευμένα μέτρα γιὰ τὴν καλύτερη διαχείριση καὶ ἀποκατάσταση τραυματισμένων παιδιῶν, ὅπως ἡ ἐκπαίδευση γονέων καὶ ἐκπαιδευτικῶν στὴν παροχὴ πρώτων βοηθειῶν, στὸν ἐξοπλισμὸ ἀσθενοφόρων μὲ ἱατροφαρμακευτικὸ ὑλικὸ κατάλληλο καὶ γιὰ παιδιά, στὴν παροχὴ ἐιδικῶν παιδιατρικῶν ὑπηρεσιῶν ἀποκατάστασης, στὴν ἐνίσχυση τῆς πρόσβασης σὲ εἰδικὲς ὑπηρεσίες συμβουλευτικῆς γιὰ τὴ διαχείριση τυχόν ψυχολογικῶν προβλημάτων, ποὺ προκάλεσε ὁ τραυματισμὸς.

10. Ἐπίβλεψη παιδιῶν κοντὰ σὲ δρόμους. Δεδομένου ὅτι τὰ μικρὰ παιδιά ἔχουν περιορισμένη ἰκανότητα ἀξιολόγησης κινδύνου, ὁ ἐποπτικὸς ρόλος τῶν γονέων καὶ τῶν κηδεμόνων γενικότερα εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὸς γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν παιδιῶν, κυρίως σὲ πολύπλοκους ὁδικούς χώρους. Γεγονὸς εἶναι, ὅτι ἡ ἐποπτεία δὲν μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσει τὰ προαναφερόμενα μέτρα, μπορεῖ ὅμως νὰ ἐπιδράσει συμπληρωματικὰ καὶ νὰ ἐνισχύσει τὴν ἀποτελεσματικότητά τους. ●